

NOTAT

Vedr.: Vejledning om vandselskabers behandling af aktindsigt efter offentlighedsloven og miljøoplysningsloven – juli 2017

Formålet med denne vejledning er at give vandselskaberne nogle generelle retningslinjer for, hvordan selskaberne skal håndtere anmodninger om aktindsigt efter offentlighedsloven og miljøoplysningsloven. Vejledningen er således et nyttigt redskab til at identificere, hvad man særligt som vandselskab skal være opmærksom på i forbindelse med anmodninger om aktindsigt. I forhold til vandselskabers håndtering af personoplysninger henvises til DANVA vejledning nr. 100 fra marts 2017, [Vejledning om persondata for vandselskaber](#).

I de tilfælde hvor reglerne er særligt komplicerede, beskrives dette i vejledningen. Ellers fungerer vejledningen primært som en opstilling af dels opmærksomhedspunkter, dels henvisninger til relevante love, vejledninger fra staten mv. Der foreligger allerede meget vejledende materiale, og med denne vejledning er det lettere at finde det. Love, vejledninger mv. er beskrevet med nummer og årstal, som er nødvendige for at kunne søge på dem på www.retsinformation.dk. Desuden er der et direkte link til materialerne, første gang de nævnes i denne vejledning.

I det følgende vises en indholdsfortegnelse med de emner, der beskrives i vejledningen. Ved klik på en given overskrift føres læseren hen til afsnittet med det pågældende emne.

Indhold

1. Generelle oplysninger om reglerne for aktindsigt.....	2
2. Aktindsigt efter offentlighedsloven.....	2
2.1. Undtagelser til retten til aktindsigt.....	3
2.2. Meroffentlighedsprincippet.....	4
2.3. Svar- og ekspeditionstid.....	5
2.4. Papirkopi eller elektronisk form?.....	5
2.5. Betaling for udlevering af materiale.....	5
2.6. Klagevejledning.....	5
3. Aktindsigt efter miljøoplysningsloven.....	6
3.1. Forholdet mellem offentlighedsloven og miljøoplysningsloven.....	6
3.2. Miljøoplysningslovens dækningsområde.....	6
3.3. Svar- og ekspeditionstid.....	7
3.4. Betaling for udlevering af materiale.....	7
3.5. Klagevejledning.....	8
4. Yderligere information.....	8

1. Generelle oplysninger om reglerne for aktindsigt

Sager om aktindsigt skal behandles i henhold til de til enhver tid gældende regler. Aktindsigts-sager skal vurderes ud fra de konkrete omstændigheder, som foreligger i den pågældende sag.

Efter vandsektorlovens ([nr. 469, 2009](#) med tilhørende ændringslove) § 14, stk. 1 gælder offentlighedsloven ([nr. 606, 2013](#)) for kommunalt ejede vandselskaber. Vandselskaber, der ejes af andre end kommuner, er således ikke omfattede af offentlighedsloven. Vandselskaber er ikke omfattet af forvaltningsloven. Vær opmærksom på Vejledning om lov om offentlighed i forvaltningen ([nr. 9847, 2013](#)), der gælder for den nuværende offentlighedslov.

Serviceselskaber og selskaber, der udøver tilknyttet virksomhed og som er ejet helt eller delvist af vandselskaber, er omfattede af offentlighedsloven, hvis mere end 75 pct. af ejerandelene tilhører myndigheder herunder kommuner ved direkte eller indirekte ejerskab, jævnfør offentlighedslovens § 4, stk. 1.

Derudover fastsætter vandsektorlovens § 14, stk. 2 at miljøoplysningsloven ([nr. 102, 2017](#)) er gældende for kommunalt ejede vandselskaber og for privatejede vandselskaber. Altså for alle vandselskaber, der er omfattede af vandsektorlovens § 2, stk. 1, nr. 1 og 2.

Hvorvidt serviceselskaber og selskaber, der udøver tilknyttet virksomhed og som er ejet helt eller delvist af vandselskaber, er omfattede af miljøoplysningsloven, vil afhænge af en konkret vurdering af, om de pågældende selskaber har offentligt ansvar for eller udøver offentlige funktioner eller tjenesteydelser i relation til miljøet, og om de er underlagt offentlig kontrol, jævnfør § 2, stk. 2 i miljøoplysningsloven og punkt 2.1.2 i Vejledning til lov om aktindsigt i miljøoplysninger ([nr. 10564, 2006](#)).

Om der skal gives aktindsigt efter offentlighedsloven eller miljøoplysningsloven beskrives under afsnit 3.1. i dette notat.

Både eksistensen og indholdet af såvel offentlighedsloven som miljøoplysningsloven afspejler, at det anses som havende en stor værdi, at offentligheden har stor indsigt – og mulighed for at få denne indsigt – i beslutninger af betydning for samfundet som træffes af politikere og andre med stor indflydelse. Dette bør vandselskaberne inddrage i deres overvejelser om enten at imødekomme eller afvise aktindsigt. Også i de tilfælde hvor vandselskaberne formelt har ret til at afvise en anmodning om aktindsigt. Se også afsnit 2.2. Meroffentlighedsprincippet herunder.

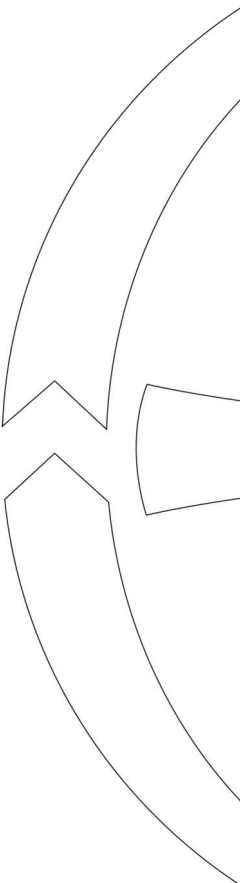
2. Aktindsigt efter offentlighedsloven

Udgangspunktet i offentlighedsloven er, at enhver kan forlange at blive gjort bekendt med dokumenter, der er indgået til eller oprettet af en myndighed m.v. som led i administrativ sagsbehandling, se offentlighedslovens § 7, stk. 1.

Retten til aktindsigt omfatter alle dokumenter, der vedrører den pågældende sag og indførelser i journaler, registre og andre fortegnelser vedrørende den pågældende sags dokumenter (se § 7, stk. 2, nr. 1 og 2).

Lovens § 9, stk. 1 fastsætter et identifikationskrav, hvilket bevirker, at en anmodning om aktindsigt skal indeholde oplysninger, som er nødvendige for, at den sag eller de dokumenter, der ønskes aktindsigt i, kan identificeres og angive det tema, sagen eller dokumentet vedrører.

Hvis en anmodning ikke opfylder identifikationskravet, kan en sådan anmodning afslås, forudsat at behandlingen vil nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug, eller hvis anmodningen må antages at skulle tjene et retsstridigt formål el. lign, se § 9, stk. 2, nr. 1 og 2. Under

punkt 4.3.2 i Vejledning om lov om offentlighed i forvaltningen er det beskrevet, hvad et uforholdsmæssigt ressourceforbrug er.

2.1. Undtagelser til retten til aktindsigt

Der er adskillige undtagelser fra retten til aktindsigt i vandselskaber. Efter vandsektorlovens § 14, stk. 1 gælder bestemmelserne i offentlighedslovens §§ 11, 12 og 15-17 således ikke for vandselskaber. Desuden indeholder offentlighedslovens § 10 og §§ 19-35 en række undtagelser fra aktindsigt.

De nævnte undtagelser finder også anvendelse for serviceselskaber og selskaber, der udøver tilknyttet virksomhed, som er ejet helt eller delvist af vandselskaber og hvor mere end 75 pct. af ejerandelene tilhører myndigheder herunder kommuner ved direkte eller indirekte ejerskab, jævnfør offentlighedslovens § 4, stk. 1.

Vær opmærksom på, at bestemmelserne i offentlighedslovens §§ 26, 28, 34 og 14 rummer bestemmelser om undtagelser fra undtagelser. Med andre ord skal man være opmærksom på, at selv om en bestemmelse i offentlighedsloven undtager en sag, et dokument eller en oplysning fra aktindsigt, indebærer §§ 26, 28, 34 og 14 indskrænkninger i disse undtagelser. Disse bestemmelser om undtagelser fra undtagelserne indgår som en del af opstillingen af undtagelsesbestemmelserne i det følgende, bortset fra § 14, der omtales i afsnit 2.2. Meroffentlighedsprincipet herunder.

I det følgende er nævnt de krav/forpligtelser, som vandselskaber er undtaget fra med tilhørende paragraf i offentlighedsloven skrevet i parentes. I det omfang undtagelser efter §§ 19-35 ikke er relevante for vandselskaber, fordi den pågældende undtagelse efter DANVAs vurdering ikke har betydning for et vandselskabs virke, nævnes undtagelsen ikke. Der er uddybende retningslinjer om de forskellige undtagelser i Vejledning om lov om offentlighed i forvaltningen.

Undtagelser fra offentlighedsloven, jævnfør vandsektorlovens § 14, stk. 1:

Ret til sammenstilling af oplysninger i databaser (dataudtræk) (§ 11)

Ret til indsigt i databeskrivelsen (§ 12)

Pligt til journalisering af afsendte og modtagne dokumenter (§ 15)

Fortegnelse over afsendte og modtagne dokumenter for en given dag – en såkaldt postliste (§ 16)

Pligt til at give information om sin virksomhed på hjemmeside (§ 17)

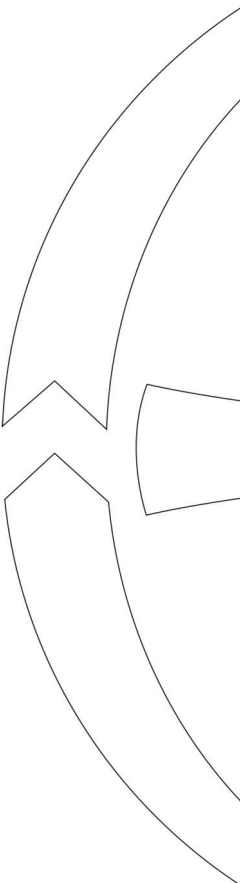
Vandselskaberne er altså undtaget fra denne forpligtelse efter offentlighedslovens § 17. Men efter sektorlovgivning har vandselskaberne forpligtelse til at give oplysninger om deres virksomhed. Som eksempler se vandforsyningslovens ([nr. 125, 2017](#)) § 55, om almene vandforsyningspligt til at udarbejde regulativer med efterfølgende offentliggørelser på deres hjemmesider og betalingslovens ([nr. 633, 2010](#)) § 3 om spildevandsselskabers pligt til at udarbejde betalingsvedtægter og offentliggøre vedtægterne på spildevandsselskabernes hjemmesider.

Sager, dokumenter og oplysninger, der er undtaget aktindsigt efter offentlighedsloven

Indsigt i databaser (§ 10)

Indsigt i ansættelsesforhold (§ 21)

Sager vedrørende ansættelsesforhold er som udgangspunkt undtaget retten til aktindsigt efter offentlighedslovens § 21, stk. 1. Der skal imidlertid, i overensstemmelse med lovens almindelige regler, meddeles aktindsigt i oplysninger om den ansattes navn, stilling, uddannelse, arbejdsop-

gaver, lønmæssige forhold og tjenesterejser, se § 21, stk. 3, 1. pkt.

Indsigt i førelse af kalender (§ 22)

Indsigt i interne dokumenter (§ 23 og § 26)

Udgangspunktet efter offentlighedens § 23 er, at interne dokumenter er undtaget fra aktindsigt. Bemærk dog, at offentlighedslovens § 26 modificerer dette, idet denne bestemmelse angiver at nogle typer af interne dokumenter ikke kan undtages.

Indsigt i andre typer dokumenter (§ 27)

Her kan bestemmelsens nr. 4 (brevveksling med sagkyndige til brug i retssager) og nr. 5 (materiale, der tilvejebringes som grundlag for udarbejdelse af offentlig statistik eller videnskabelige undersøgelser) potentielt have betydning for vandselskaber.

Udlevering af oplysninger om en sags faktiske grundlag og om eksterne faglige vurderinger skal ske selvom et dokument er undtaget fra aktindsigt (§ 28)

Dette gælder, selvom dokumenterne er undtaget fra aktindsigt efter offentlighedslovens §§ 23 og 27 med mindre det vil nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug, at oplysningerne fremgår af andre dokumenter, eller at oplysningerne er offentligt tilgængelige jævnfør § 28, stk. 2.

Indsigt i enkeltpersoners private, herunder økonomiske forhold eller personers eller virksomheders drifts- og forretningsforhold (§ 30)

Det er en betingelse for at undlade at give aktindsigt i oplysninger om økonomiske, drifts- eller forretningsforhold, at det er af væsentlig, økonomisk betydning for den person eller virksomhed oplysningerne angår, at der ikke gives aktindsigt. Bestemmelsen kan have betydning i forhold til personer eller virksomheder, der leverer varer eller tjenesteydelser til vandselskaberne.

Indsigt i planlægningsvirksomhed og det offentliges økonomiske interesser (§ 33, nr. 2 og nr. 3)

Under denne bestemmelse vil vandselskaber under nærmere beskrevne betingelser kunne afslå indsigt i eksempelvis vandforsynings- eller spildevandplanlægning. Tilsvarende gælder vandselskabernes økonomiske interesser.

Hvis undtagelserne fra aktindsigt efter §§ 30 og 33 kun gør sig gældende for en del af et dokument, skal der meddeles aktindsigt i dokumentets øvrige indhold (§ 34)

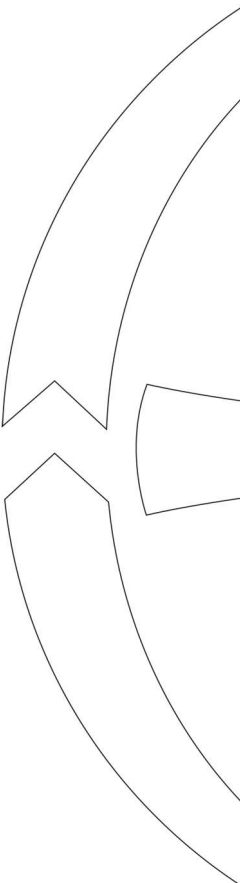
Det gælder dog ikke, hvis det medfører prisgivelse af det eller de hensyn, der er nævnt i §§ 30 og 33, hvis der gives en klart vildledende information eller det resterende indhold i dokumentet ikke har et forståeligt eller sammenhængende meningsindhold, jævnfør § 34, nr. 1 - 3.

2.2. Meroffentlighedsprincippet

I forbindelse med behandlingen af anmodning om aktindsigt er vandselskaberne efter offentlighedslovens § 14, stk. 1 og 2 forpligtet til af egen drift at overveje, om der kan gives aktindsigt i dokumenter og oplysninger i videre omfang, end hvad der følger af de undtagelsesbestemmelser, der fremgår af §§ 19-21 og 23-35 i offentlighedsloven.

For de bestemmelser, der ikke er nævnt under § 14, stk. 1 og 2 er vandselskaberne ikke forpligtet til at overveje aktindsigt i videre omfang, men selskaberne kan selv vælge at give den. Selskaberne kan således vælge at give aktindsigt i de bestemmelser, selskaberne som udgangspunkt ikke er forpligtet til at give aktindsigt i. Det kunne f.eks. være kravet om sammenstilling af oplysninger i databaser (dataudtræk) efter offentlighedens § 11, som selskaberne er undtaget, jævnfør ovenstående. For de bestemmelser, der ikke er omfattede af § 14, stk. 1 og 2, vil vandselskaberne dog blive forpligtede til at overveje aktindsigt i videre omfang, hvis selskaberne får en anmodning om at give aktindsigt i videre omfang.

Uddybende retningslinjer fremgår af punkt 9 i Vejledning om offentlighed i forvaltningen.

2.3. Svar- og ekspeditionstid

I offentlighedslovens § 36, stk. 2 er der anført, at der er pligt til snarest muligt at tage stilling til om en anmodning om aktindsigt kan imødekommes, samt at anmodningen skal færdigbehandles som udgangspunkt senest inden for 7 arbejdsdage efter modtagelse af anmodning. Modtageren skal altså inden for de 7 arbejdsdage gives aktindsigt i materialet med mindre aktindsigten afslås.

Hvis sagens omfang og kompleksitet bevirker, at det undtagelsesvist ikke er muligt at overholde svarfristen på 7 arbejdsdage, skal den, der har anmodet om aktindsigt, underrettes om grunden for fristoverskridelsen og om, hvornår anmodningen forventes færdigbehandlet.

Se mere om tidsfrister under punkterne 10.2-10.4 i Vejledning om offentlighed i forvaltningen.

Ved afslag på aktindsigt bør vandselskabet give klagevejledning. Se nærmere under punkt 2.6. Klagevejledning herunder.

2.4. Papirkopi eller elektronisk form?

Udgangspunktet er, at dokumenterne skal udleveres i den form, som den, der har fremsat anmodningen, ønsker, se offentlighedslovens § 40, stk. 1.

Ovenstående udgangspunkt gælder dog ikke, hvis 1) det er umuligt eller meget vanskeligt eller der foreligger andre tungtvejende modhensyn, eller 2) hvis materialet er offentligt tilgængeligt.

2.5. Betaling for udlevering af materiale

Bekendtgørelse om betaling for udlevering af dokumenter mv. efter lov om offentlighed i forvaltningen ([nr. 1586, 2013](#)) indeholder reglerne om mulighederne for at kræve betaling i forbindelse med en sag om aktindsigt. Det er således op til myndigheder, vandselskaber med flere selv at afgøre, om der skal opkræves betaling.

Det fremgår af bekendtgørelsens § 2, at der ikke kan kræves betaling første gang, der udleveres dokumenter til den pågældende ansøger, når enten 1) betalingen for udleveringen er mindre end 100 kr., eller når 2) den, der får udleveret dokumenterne, anmodes om en udtalelse til brug ved sagens behandling.

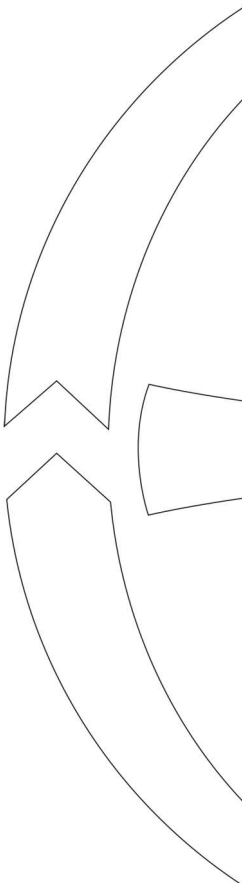
Hvis dokumenterne udleveres i papirkopi, kan vandselskabet opkræve 10 kr. for første side og 1 kr. for hver påbegyndt følgende side, se bekendtgørelsens § 1, stk. 1. Hvis dokumenterne derimod udleveres elektronisk, har vandselskabet kun mulighed for at opkræve maksimum 100 kr., hvis der udleveres mere end 100 sider, se § 1, stk. 2. Efter § 1, stk. 3 gælder de oven nævnte muligheder for at opkræve betaling også i de tilfælde, hvor et vandselskab måtte vælge at give aktindsigt i et videre omfang, end offentlighedsloven forpligter til, jævnfør afsnit 2.2. Meroffentlighedsprincippet herover.

Bekendtgørelsens § 2, stk. 2 udelukker krav om betaling for udlevering af dokumenter, hvis disse er blevet udleveret i henhold til offentlighedslovens § 8 vedr. egenaces (når ansøgerens personlige forhold er omtalt i et dokument).

2.6. Klagevejledning

Vandselskabernes afgørelser på anmodninger om aktindsigt efter offentlighedsloven kan påklages efter vandsektorlovens § 26, stk. 3. Klagemyndigheden er Miljø- og Fødevarerklagenævnet, jævnfør § 35 i Lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet ([nr. 1715, 2016](#)).

Vandselskaber er ikke forpligtet til at give klagevejledning til forskel fra eksempelvis kommuner og regioner, jævnfør offentlighedslovens § 38. Men det vil være oplagt og god kundepleje, at vandselskaberne giver klagevejledning.

DANVA har lavet en skabelon for klagevejledning, der kan bruges direkte af vandselskaberne til at lave klagevejledning for vandselskabers afgørelser efter både offentlighedsloven og miljøoplysningsloven

Brug følgende link: [2017.07.04 Klagevejledning offentlighedslov og miljøoplysningslov.docx](#)

3. Aktindsigt efter miljøoplysningsloven

3.1. Forholdet mellem offentlighedsloven og miljøoplysningsloven

Miljøoplysningsloven finder som udgangspunkt anvendelse med de betingelser og de undtagelser, som kendes fra offentlighedsloven. Det yderst forvirrende er dog, at miljøoplysningsloven ikke henviser til den gældende offentlighedslov, men derimod til reglerne i den gamle offentlighedslov ([nr. 572, 1985](#)) med tilhørende ændringer, jævnfør § 6, stk. 2 i miljøoplysningsloven og § 42, stk. 3 og stk. 4 i den nugældende offentlighedslov ([nr. 606, 2013](#)).

Af bestemmelserne i miljøoplysningslovens § 2 fremgår det, at miljøoplysningsloven i nogle tilfælde giver bredere adgang til miljøoplysninger end bestemmelserne i den gamle offentlighedslov. Se de nærmere retningslinjer under punkt 2.3 med tilhørende underpunkter i Vejledning til lov aktindsigt i miljøoplysninger.

Som nævnt henviser miljøoplysningsloven altså til den gamle offentlighedslov. Men det fremgår af lovbemærkningerne i Karnov 2016 til miljøoplysningslovens § 6, stk. 2, at i de tilfælde, hvor reglerne i den nye offentlighedslov giver bedre aktindsigt end reglerne efter miljøoplysningsloven/den gamle offentlighedslov, skal anmodningen behandles efter den nye offentlighedslov. Se også Udkast til Vejledning om aktindsigt i miljøoplysninger efter ikrafttrædelsen af den nye offentlighedslov ([Miljøstyrelsen, 20. december 2013](#)).

På baggrund af ovenstående, foreslår DANVA, at vandselskaberne gør sig følgende overvejelser, når de skal finde frem til, om anmodningen om aktindsigt skal behandles efter offentlighedsloven eller miljøoplysningsloven:

1. Kan anmodningen om aktindsigt være omfattet af miljøoplysningsloven?
Hvis den ikke kan være omfattet af miljøoplysningslovens dækningsområde (jævnfør afsnit 3.2 herunder) behandles den efter den gældende offentlighedslov.
2. Hvis anmodningen kan være omfattet af miljøoplysningsloven behandles anmodningen ud fra det lovgrundlag, der giver den videste aktindsigt, altså enten a. eller b.:
  - a. Miljøoplysningsloven.
  - b. Den gældende offentlighedslov.I de fleste tilfælde vil det være miljøoplysningsloven, der giver den videste aktindsigt.

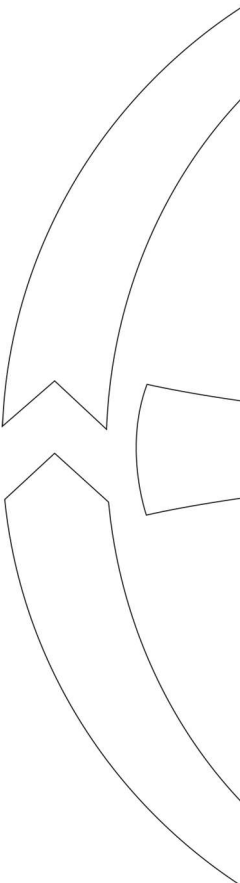
De følgende afsnit behandler de væsentligste områder, hvor der er forskel på offentlighedslovens og miljøoplysningslovens regler.

3.2. Miljøoplysningslovens dækningsområde

Det er vigtigt at bemærke, at miljøoplysningslovens § 3 (se også punkt 2.1.3.1 i Vejledning til lov om aktindsigt i miljøoplysninger) definerer miljøoplysninger meget bredt, og at domspraksis er, at en fortolkningstvivel ofte fortolkes til fordel for den, der søger aktindsigt.

På vandområdet kendes en afgørelse, MAD 2015.485, om kloakering af en ejendom. I denne sag fandt Natur- og Miljøklagenævnet frem til følgende:

- Betaling af tilslutningsbidrag i forbindelse med kloakering af en ejendom er omfattet af miljøoplysningslovens § 3.

- Dokumenterne i sagen kunne dog undtages fra aktindsigt med henvisning til den gamle offentlighedslovs § 7, stk. 1 om interne arbejdsdokumenter og § 10, nr. 4 om brevveksling med sagskyndige til brug for retssager.
- Der var ikke pligt til at give aktindsigt i sagens faktiske omstændigheder efter den gamle offentlighedslovs § 11, stk. 1.

For så vidt angår undtagelser fra retten til indsigt i miljøoplysninger henvises til punkt 2.3 med tilhørende underpunkter i Vejledning til lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

3.3. Svar- og ekspeditionstid

Bemærk, at miljøoplysningsloven på dette område har nogle længere frister end både den gamle og den gældende offentlighedslov.

Efter miljøoplysningslovens § 4, stk. 3 skal der hurtigst muligt og som udgangspunkt senest inden for 1 måned efter modtagelse af anmodning træffes en afgørelse. Hvis anmodningen imødekommes, betyder dette vel at mærke, at materialet skal stilles til rådighed inden for denne frist. Dette fremgår af artikel 3, stk. 2 i miljøoplysningsdirektivet ([2003/4/EF](#)), som er implementeret i miljøoplysningsloven.

Det fremgår ligeledes af § 4, stk. 3, at hvis sagens omfang og kompleksitet betyder, at det undtagelsesvist ikke er muligt at overholde svarfristen på 1 måned, skal den, der har anmodet om aktindsigt, underrettes om grunden for fristoverskridelsen og om, hvornår anmodningen forventes færdigbehandlet.

Hvis en anmodning ikke er imødekommet eller afslået inden for 10 dage efter begæringen er modtaget, skal vandselskabet underrette om grunden til dette samt om, hvornår en afgørelse kan forventes at foreligge, jævnfør punkt 2.2.2 i Vejledning til lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

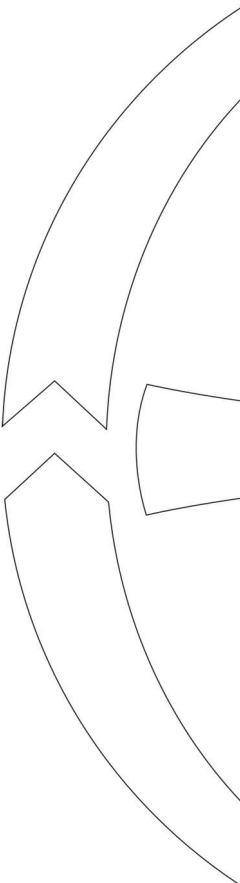
Efter § 4, stk. 4 skal vandselskaber begrunde afslag på aktindsigt og begrundelsen skal være ledsaget af en klagevejledning.

3.4. Betaling for udlevering af materiale

Vær opmærksom på, at miljøoplysningslovens regler på dette område er anderledes end de tilsvarende regler for offentlighedsloven beskrevet ovenfor under punkt 2.5. En væsentlig forskel er, at reglerne for betaling ved udlevering i papirform er i en anden bekendtgørelse end reglerne for udlevering af elektronisk materiale. En anden forskel er, at reglerne for udlevering af papirmateriale med miljøoplysninger reguleres af en bekendtgørelse, der var gyldig efter den gamle offentlighedsloven, men nu er erstattet af den bekendtgørelse nr. 1586 fra 2013, der er nævnt under punkt 2.5. ovenfor. De nævnte forskelle uddybes i det følgende. Bemærk i øvrigt, at miljøoplysninger efter miljøoplysningslovens § 4, stk. 2 skal stilles til rådighed i det af den anmodende ønskede format medmindre oplysningerne enten er offentligt og let tilgængelige i anden form, eller der er rimelige grunde til at stille oplysningerne til rådighed i en anden form eller et andet format.

For så vidt angår udlevering af miljøoplysninger på papir følger det af § 6, stk. 2 i bekendtgørelse nr. 1586, 2013 (omtalt under punkt 2.5. herover), at Bekendtgørelse om betaling for afskrifter og fotokopier, der udleveres i henhold til lov om offentlighed i forvaltningen ([nr. 647, 1986](#)) stadig finder anvendelse for aktindsigt i miljøoplysninger, når materialet består i afskrifter eller fotokopier. Bemærk i øvrigt, at udgangspunktet er, at der skal(!) – bortset fra første gang - betales for materiale, der udleveres efter reglerne i denne bekendtgørelse, jævnfør punkt 52 i vejledningen til den gamle offentlighedslov ([nr. 11687, 1986](#)).

Når materialet er i elektronisk form, gælder reglerne efter Bekendtgørelse om betaling for aktindsigt i miljøoplysninger, der ikke udleveres på papir, inden for Miljøministeriets område ([nr.](#)

[1431, 2006](#)) samt reglerne i bekendtgørelse om betaling for aktindsigt i miljøoplysninger, der ikke udleveres på papir, inden for Transport- og Energiministeriets område ([nr. 939, 2005](#)).

Indholdsmæssigt er de to bekendtgørelser ens bortset fra nogle få detaljer, og vandselskaberne er på forskellige områder underlagt begge ministeriers (i dag Miljø- og Fødevarerministeriet samt Energi-, Forsynings- og Klimaministeriets) ressortområder. Følgende beskrivelse gælder derfor begge bekendtgørelser og omfatter de bestemmelser, hvor bekendtgørelserne er enslydende.

§ 2 i bekendtgørelserne om miljøoplysninger i elektroniske databaser, som udleveres på papir, henviser til bekendtgørelse nr. 647, 1986 nævnt med link ovenfor i dette afsnit.

Efter bekendtgørelsernes § 3, stk. 1, kan vandselskaberne vælge at opkræve de faktiske omkostninger som betaling for tilvejebringelse af materiale, der ikke udleveres på papir. Det følger af bekendtgørelsernes § 4, at de takster der anvendes ved beregningen af de nævnte faktiske omkostninger skal offentliggøres, hvilket kan ske på vandselskabernes hjemmesider, jævnfør § 4, stk. 1.

Det følger endvidere af bekendtgørelsernes § 3, stk. 2, at en offentlig indtægtsfinansieret produktionsvirksomhed ud over gebyret til tilvejebringelse nævnt under § 3, stk. 1 kan fastsætte en betaling, som helt eller delvist dækker omkostningerne ved selve dokument- eller dataproduktionen. DANVA vurderer ud fra ordlyd og indhold af § 3, stk. 2, lovforarbejderne og punkterne 2.3.4.1 og 2.3.4.2 i Vejledning til lov om aktindsigt i miljøoplysninger, at bestemmelsen ikke omfatter vandselskaberne men kan ikke helt udelukke, at vandselskaberne kan være omfattet.

Bekendtgørelsernes § 5 foreskriver at reglerne om betaling i bekendtgørelsernes §§ 2 – 4 også gælder, når der gives aktindsigt i videre omfang, end vandselskaberne er forpligtet til.

3.5. Klagevejledning

Efter miljøoplysningslovens § 4, stk. 4 skal afslag på aktindsigt begrundes og begrundelsen skal være ledsaget af en klagevejledning.

Vandselskabernes afgørelser på anmodninger om aktindsigt efter offentlighedsloven kan påklages efter vandsektorlovens § 26, stk. 3. Klagemyndigheden er Miljø- og Fødevarerklagenævnet, jævnfør § 35 i Lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet (nr. 1715, 2016).

4. Yderligere information

Advokatfirmaet LETT (i dag: DLA Piper) har udarbejdet en håndbog om offentlighedsloven og forsyningssselskaber. Download udgivelsen [her](#) (PDF). Der er også materiale om offentlighedsloven og andre regler om aktindsigt på www.offentlighedsportalen.dk

DANVA har lavet nogle konkrete udtalelser i forhold til aktindsigt efter såvel offentlighedsloven som andre love. Disse kan findes på vores hjemmeside:

<https://www.danva.dk/viden/spoergsmaal-svar/vand-spildevand/>

Har du spørgsmål, er du velkommen til at kontakte Jens Plesner på T: 8793 3560, E: jpl@danva.dk

